

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เสนอโดยนางสาวรองรัตน์ ทองมาลา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

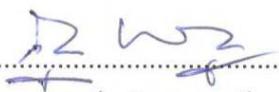

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
(ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ พงศ์ทองคำ)
วันที่ 9 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ดร.วสัน ปุ่นผล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ดร.วสัน ปุณผล
ชื่อนักศึกษา	รองรัตน์ ทองมาลา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี และ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 348 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง โดยใช้สูตรของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ อายุ

ค

ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	The Student Care and Support System by the Opinion of School Administrators and Teachers in School under Saraburi Primary Educational Service Area Office
Thesis Advisors	Dr.Chalermchai Hankla Dr.Wason Punphol
Name	Rongrut Tongmala
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2015

Abstract

The purpose of this research were to 1) study the student care and support system by the opinion of school administrators and teachers in school under Saraburi primary Educational Service Area Office and 2) compare the student care and support system by the opinion of school administrators and teachers in school under Saraburi primary Educational Service Area Office divided by Sex, age, educational, position, working experience in school, school size, and Saraburi primary Educational Service Area Office. The sample group used in teis research, administrators and teachers in school under Saraburi primary Educational Service Area Office, academic year 2014, 348 persons, using simple random by lottery. The instrument was the questionnaire that was constructed by the researcher with the reliability of 0.976, The data were analyzed by using percent, mean, stand deviation and t – test, one – way ANOVA analysis of variance. Comparing with later pairs mean by using Scheff's method.

The results of the study were as follows:

1. The student care and support system by the opinion of school administrators and teachers in school under Saraburi primary Educational Service Area Office in total profile at high level arranging high to least mean ; action transferring, prevention and problems solving, students promotion, student screening, and knowing individual student.

2. Comparing The student care and support system by the opinion of school administrators and teachers in school under Saraburi primary Educational Service Area Office divided by educational is different by statistical significant .05 and divided follow

sex, age, position, working experience in school, school size, and Saraburi primary Educational Service Area Office not different.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า และ ดร.วสัน ปุ่ นผลที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ทรงวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร.วสัน ปุ่ นผล อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ และ อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นสักการะบูชาพระคุณ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ตลอดจนคนเจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

รองรัตน์ ทองมาลา

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทศนะ.....	10
ความหมายของทศนะ.....	10
องค์ประกอบของทศนะ.....	11
ประเภทของทศนะ.....	14
การบริหารสถานศึกษา.....	17
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	17
ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา.....	18
การบริหารกิจการนักเรียน.....	20
ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน.....	20
ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน.....	22
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	25
ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	25

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	26
วัตถุประสงค์ของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	29
องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	31
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	36
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	36
การคัดกรองนักเรียน.....	48
การส่งเสริมนักเรียน.....	54
การป้องกันและแก้ปัญหา.....	63
การส่งต่อ.....	77
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
งานวิจัยในประเทศ.....	83
งานวิจัยต่างประเทศ.....	89
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	92
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	92
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	93
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	93
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	94
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	115
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	115
สมมติฐานการวิจัย.....	115
วิธีดำเนินการวิจัย.....	115

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
สรุปผล.....	117
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	125
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ...	142
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	148
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการ วิจัย.....	154
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	157
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	160

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 92
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 100
ตาราง 3	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล..... 102
ตาราง 4	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ด้านการคัดกรองนักเรียน..... 103
ตาราง 5	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ด้านการส่งเสริมนักเรียน..... 104
ตาราง 6	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา..... 105
ตาราง 7	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ด้านการส่งต่อ..... 106
ตาราง 8	ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี ในภาพรวม..... 107
ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศ..... 108
ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามอายุ..... 108
ตาราง 11	ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา..... 109

	หน้า
ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....	110
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	111
ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา.....	112
ตาราง 15 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	113
ตาราง 16 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำแนก ตามขนาดของสถานศึกษา.....	113
ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตาม ทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี.....	114

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ภาพ 2 แผนภูมิกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ครูผู้สอน.....	32
ภาพ 3 ขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	40
ภาพ 4 กระบวนการส่งต่อภายใน.....	80